3. Мишель Монтень Опыты: избранные главы. – Москва: Правда, 1991. С.656.
4. Палуанов Б.А. Қарақалпақ әдебиятында эссе жанры (Жанрдың пайда болыўы ҳәм қәлиплесиўи, шеберлик мәселелери). – Филол. фан. номз... дисс. автореф. – Нукус, 2002. – Б.9.
5. Словарь литературоведческих терминов (редакторы –составители Л.И.Тимофеев, и С.В.Тураев) – Москва: Просвещение, 1974. С.477.
6. Умиров С. «Бабурнома» - бадиий мақоланависликнинг гўзал намунаси // Жаҳон адабиёти, 2002. №2. Б.76-79.
7. Зыкова Е.П. «Опыты» Монтеня и проблема зарождения эссе // филологические наука. – 1980. №4. 67с

РЕЗЮМЕ. Мақолада эссе жанриниң назарияси, генезиси, замонавий дунё адабиёти вакиллари сезиларли даражада ижод қилиб келиши ва пайда бўлиши манбалари, шаклланиш босқишлари, ривожланиш тарихи сўз этилган. Бул жанрнинг қорақалпоқ адабиётида пайдо бўлиши ҳақида баён қилинади.

РЕЗЮМЕ. В статье рассказывается о теории, генезисе жанра эссе, источниках значительного творчества и возникновения представителей современной мировой литературы, этапах формирования, истории развития. Излагается о возникновении этого жанра в каракалпакской литературе.

SUMMARY. The article discusses the theory and genesis of the essay genre, the sources of creation and emergence of representatives of modern world literature, the stages of its formation, and the history of its development. The emergence of this genre in Karakalpak literature is described.

QARAQALPAQSTAN TELEVIDENIESINIŃ SOCIALLÍQ RAWAJLANÍWDAǴÍ ORNÍ

A.K.Utepbergenova – *tariyx ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD)*
Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı Nókis filialı

Tayanch so‘zlar: televideniye, ommaviy axborot, muharrir, rejissyor, operator, ko‘rsatuv.
Ключевые слова: телевидение, массовая информация, редактор, режиссер, оператор, шоу.
Key words: television, mass information, editor, director, cameraman, show.

Ekonomika rawajlanıwınıń qıyın dáwirinde de Qaraqalpaqstan shárayatında respublika aymaǵınıń televidenie hám radioesittiriwler menen qamtıp alınıwı derlik 90 payızga jetti. Lekin, soǵan qaramastan, bul tarawda tek ǵana jetiskenlikler, bálki belgili bir kemshilikler de bar edi. 1990-jıllar basındaǵı awır sociallıq-ekonomikalıq jaǵday tek ǵana Qaraqalpaqstan jámiyeti turmısına, bálki televidenie hám radioesittiriw tarawına da úlken tásir kórsetti. Radio hám televidenie, sonday-aq, kúndelikli basılımlar jámiyette júdá kóp túrli funkciyalardı orınlaǵan hám tiykarınan olar adamlardı húkimran ideologiya ruwxında birlestirip, úgit-násiyat, jámiyetlik qadaǵalaw hám tártipke salıw quralı sıpatında háreket etti. Sonıń menen birge, olar mádeniyat, ekonomika, aymaq hám xalıq tariyxına tiyisli hár túrli bilimlerdi, mámleketlik siyasatı hám basqa maǵlıwmatlardı keń sáwlelendirip barıwǵa xızmet etip, hár bir insannıń dem alıwına úles qostı. Lekin, ǵárezsizliktiń dáslepki dáwirinde radio hám televidenieden parıqlı ráwishte, kúndelikli baspasóz óz tariyxında qıyın dáwirdi basınan keshirdi. Sol sebepli, 1990-jıllarda operativ hám basqa maǵlıwmatlardı jetkeriwdiń eń qolaylı hám nátiyjeli quralı sıpatında tiykarǵı júq radio hám televideniege tústi. [1.23]

Sol dáwirde Qaraqalpaqstan televidenie hám radioesittiriw kompaniyasınıń tiykarǵı wazıypaları sıpatında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń jámiyetlik-siyasiy, sociallıq-

ekonomikalıq hám mádeniy turmısın, bul jerde júz berip atırǵan sociallıq áhmiyetke iye basqa úlken waqıyalar hám ilajlardı sáwlelendiriw; jergilikli hákimiyat hám ózin-ózi basqarıw organlarınıń sociallıq–ekonomikalıq rawajlandırıwdıń áhmiyetli mashqalaların sheshiw, puqaralardıń siyasiy hám sociallıq belsendiligin asırıw, olardıń konstitutsiyalıq huqıq hám erkinliklerin qorǵaw baǵdarındaǵı xızmetin nátiyjeli shólkemlestiriw máselelerine baǵıshlanǵan baǵdarlamalar tayarlaw; Qaraqalpaqstan Respublikasınıń kóp milletli xalqı máplerin esapqa alǵan halda informaciyalıq-gumanitar, oqıw, mádeniy-mánawiy baǵdarlamalar tayarlaw, jáhán mádeniyatınıń biybaha dúrdanaları, kórkem-óner, muzıka, turizm, kino tarawlarındaǵı zamanagóy tabıslardı Qaraqalpaqstan Respublikasınıń kóp milletli xalqı máplerin inabatqa alǵan halda ǵalabalastırıw; Qaraqalpaqstan Respublikası xalqınıń talaplarına juwap beruwshi, teletamashagóyler, radioesitiwshiler hám birinshi náwvbette jaslar hám balalarǵa kórkemlik hám mánawiyat sezimlerin tárbiyalawshı joqarı dárejedegi kórkem hám kewilashar telekórsetiw, radioesitiwshilerdi tayarlaw belgilengen edi.[2.7]

Ǵárezsizlik dáwirindegi Qaraqalpaqstan televideniesi hám radiosına tán ózgesheliklerden biri olardıń strukturalıq jaqtan qayta shólkemlestiriliwi edi. Máselen, Ózbekstan teleradiokompaniyası da materiallıq-texnikalıq jaqtan, hám informaciyalıq resursları jaǵınan rawajlanǵan kárxana bolsa da, Qaraqalpaqstan teleradiokompaniyası materiallıq-texnikalıq jaqtan úskeneleniwi boyınsha artta edi. Sonday-aq, Ózbekstannıń basqa wálayatlarındaǵı teradiokompaniyalardan ayırmashılıǵı strukturasında úsh redakciya – “Xabar” Málimleme-tallaw baǵdarlamaları bas redakciyası, jámiyetlik-siyasiy hám sociallıq-ekonomikalıq kórsetiwler bas redakciyası, muzıkalı kewilashar hám kino baǵdarlamaları bas redakciyası shólkemlestirilgen.

Kóp jıllardan berli efirge berilip kiyatırǵan “Xabar” Málimleme-tallaw baǵdarlamaları bas redakciyası tiykarınan Ózbekstan Respublikası húkumetiniń mámleketniń ishki hám sırtqı siyasatına, mámleketimiz sociallıq-ekonomikalıq turmısındaǵı demokratiyalıq processlerdiń baǵdarına tiyisli áhmiyetli qararlardı Qaraqalpaqstan Respublikası, sırt elde de xalıqtı sociallıq qorǵaw, ekonomikalıq reformalardı tereńlestiriw, jámiyetlik-siyasiy hám huqıqıy mádeniyattı qáliplestiriw, insan mápleri ústinligin támiyinlewge qaratılǵan mámleketlik siyasat hám reformalarınıń nátiyjelerin sáwlelendiriw menen shuǵıllandı.[3.12] Jámiyetlik-siyasiy hám sociallıq-ekonomikalıq kórsetiwler bas redakciyası bolsa Ózbekstan Respublikası hám Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ishki hám sırtqı siyasatına tiyisli áhmiyetli qararlardı sáwlelendiriw, mámlekettiń sociallıq-ekonomikalıq turmısındaǵı demokratiyalıq processler, xalıqtı sociallıq qorǵaw, ekonomikalıq reformalardı tereńlestiriw, jámiyette siyasiy-huqıqıy mádeniyattı qáliplestiriw, insan mápleri ústinligin támiyinlew baǵdarlarındaǵı mámleketlik siyasat hám reformalarınıń nátiyjeleri boyınsha kórsetiwler tayarlanǵan.

Muzıkalı, kewil-ashar hám kino baǵdarlamalarınıń tiykarǵı maqseti xalıqtıń tálim hám mádeniyat dárejesin arttırıwǵa qaratılǵan baǵdarlamalardı tayarlaw, milliy dástúrler, tariyxıy hám mánawiy miyrastı abaylaw, puqaralar sanasında demokratiyalıq qádiriyatlardı qáliplestiriw, jaslar hám jas áwladtı watansúyiwshilik ruwxında tárbiyalaw, Watanǵa, milliy hám ulıwma insanıy qádiriyatlarǵa muhabbat, mádeniy-sociallıq turmıstıń basqa tarawları rawajlanıwın keń sáwlelendiriw, puqaralardıń siyasiy hám huqıqıy mádeniyatın joqarılatıw, olarda mámleketimiz jámiyetlik-siyasiy hám sociallıq-ekonomikalıq turmısınıń aldıńgı baǵdarları, xalqımızdıń bay mádeniy hám mánawiy miyrasın qástrlep saqlaw máselelerin keń talqılaw, folklor-etnografiyalıq dástúrlerdi rawajlandırıw, milliy hám sırt el ádebiyat, muzıka, teatr, kino hám súwretlew kórkem-óneriniń eń jaqsı úlgilerin úgit-násiyatlaw menen shuǵıllanǵan.[4.9] Qaraqalpaqstan televideniesindegi unamlı ózgesheliklerden biri – bul avtorlıq kórsetiw hám esittiriwlerdiń payda bolıwı. Aytıp ótiwimiz kerek, 1980-jıllarda avtorlıq kórsetiwlerine tiykar jaratqan kórsetiwler bar edi. Máselen, teletamashagóyler hám radio tıńlawshılar arasında Abdikerim Qoshshanov

alıp baratuǵın “Dúnya hápte ishinde” baǵdarlaması júdá belgili edi. Belgili tariyxshı-ilimpaz A.Qoshshanov yarım ásir dawamında televidenie hám radio arqalı ilimiy jańalıqlardı da ǵalaba úgit-násiyatlaw menen shuǵıllanǵan. 1990-jıllarda Qaraqalpaqstan televideniesiniń jámiyetlik-siyasiy kórsetiwler redakciyası tárepinen tayarlanǵan televiziyalıq materiallar, yaǵnıy, “Dúnya hápte ishinde” baǵdarlaması da teletomashagóyler arasında úlken qızıǵıwshılıq oyatqan edi. 1990-jıllar ortasında Qaraqalpaqstan televideniesidegi dóretiwshilik etken bir qatar jurnalistler, materiallıq-texnikalıq bazanıń bekkemleniwi jańa avtorlıq baǵdarlamalar payda bolıwına imkaniyat berdi. Máselen, Qaraqalpaqstan televideniesinde jańa formatta avtorlıq baǵdarlamaların efirge tayarlaǵan M.Nızanovtı aytsaq boladı. 1980-jıllardıń aqırı 1990-jıllarda Qaraqalpaqstan televideniesindegi qızıqlı kórsetiwlerden biri M.Nızanovtıń “Máwrit” avtorlıq baǵdarlaması boldı. Baǵdarlama tamashagóyler arasında júdá belgili bolıp, 1989-1999-jıllarda bul baǵdarlama on jıl dawam etti. [5.23] Belgili jurnalist Q.Mádreymov sol dáwirde Qaraqalpaqstan televideniesinde hár bir kórsetiwdiń ózine tán ideologiyalıq ilhamlantırıwshı, ideya avtorı bolǵanın esleydi. Máselen, “Keshki diydar” kórsetiwi de qızıqlı kórsetiwlerden biir bolıp, teletamashagóyler arasında óz abıroyına iye boldı. Ideya avtorı K.Raxmonovqa tiyisli bolıp, efirge berilgen bolsa, jurnalist K.Nazarbekov Qaraqalpaqstan televideniesinde dáslep márte “Ata mákan” muzıkalı baǵdarlamasın tayarlawdı usınıs etken edi. Sonday avtorlıq baǵdarlamaları 1990-jıllardıń ekinshi yarımında da efirge berilgen, bunnan soń informatsiyalıq hám muzıkalı baǵdarlamalar ústin kelip, “Hártelik” informatsiyalıq baǵdarlaması, “Nókis hám nókislilier”, “Keshki diydar” kórsetiwleri de xalıqtıń keń qatlamına kirip bardı. 2000-jıllar baslarında “Hártelik” baǵdarlaması “Jeti kún”, “Keshki diydar” – “Saz-sáwbet keshesi”, “Nókis hám nókisliler” baǵdarlaması “Raytaxt” bolıp atları ózgertirildi.

Ǵárezsizlik dáwirindegi Qaraqalpaqstan televideniesi hám radiosınıń xızmetinde jáne bir ózgesheligi – bul analitikalıq telebaǵdarlamalar hám radioesittiriwlerdiń payda bolıwı edi. Jurnalist Bazarbay Esmurzaevtıń aytıwınsha, ǵárezsizlikke erisken dáslepki dáwirlerde kóplegen baǵdarlamalardıń mazmunı hám tayarlaw usılları ózgergen: “Analtikalıq baǵdarlamalar jolǵa qoyıldı, máselen, “Xat izinde insan táǵdiri”, “Turmıs hám dástúr”, “Insan hám tábiyat”, “Jaslar studiyası”, “Ash búyirden”, “Toqraq” hám basqa.”. Bul tendenciyanı izertlewshi P.Allambergenova da tastıyıqlaydı, yaǵnıy, sol jıllarda “efirge berilgen xabar, hisobot, reportaj hám intervyularda dáwir nápesi, búgingi kún turmısı óz kórinisin tappaqta, ǵárezsizlik teması keń sáwlelenbekte” dep keltiredi. Sonday-aq, jurnalistlerdiń efirge shıǵıwı hám materialǵa túsinik beriwi, sóylew, kásiplik sheberlik sıyaqlı máselelerge de úlken itibar berildi. Telejurnalist Ómirbay Esbergenovtıń aytıwınsha, “bul dáwirde baslıq orınbasarı yaki bas redaktor tárepinen “Xabar” kórsetiwiniń hár sóziniń intonatsiyasın qasında turıp, pát qoyıp berilgen. [6] 2000-jılları baslarında, joqarıda keltirip ótkenimizdey, Qaraqalpaqstan teleradiokompaniyası óziniń rawajlanıwında jańa basqıshqa kóterildi. Sol waqıtta televidenie hám radionıń rawajlanıwı tariyxında respublika mámleketlik basqarıw organlarınıń xızmeti ayırıqsha kózge taslanadı. Máselen, Qaraqalpaqstan televideniesiniń rawajlanıwında Ózbekstan Respublikasınıń húkumeti, yaǵnıy, Qaraqalpaqstan Respublikası Joqarǵı Keńesi Baslıǵı Musa Tajetdinovich Erniyazovtıń xızmetin ayırıqsha aytıp ótiw orınlı. Bul tarawda xızmet alıp barǵan pidayı nuranıylar, orta buwın jurnalistler hám jas kadrlar da bunı ayırıqsha aytıp ótedi. Telejurnalist Bazarbay Esmurzaevtıń keltiriwinshe, “M.T.Erniyazov respublikaǵa jańa basshı bolıp kelip, Qaraqalpaqstan televideniesi hám radiosınıń materiallıq-texnikalıq úskeneleniwi máselesine úlken itibar qarattı. Bir jıl ishinde jańa, úlken studiyanıń qurıp pitkerilip, Germaniyanıń “Siemens” hám Yaponiyanıń “Sony” kompaniyalarınan jańa televiziyalıq texnologiyalar, úskenelar ornatıldı”. [7.25] 2003-jılı Ózbekstan húkumeti tárepinen qabıl etilgen qarar tiykarında Qaraqalpaqstan

Respublikası Mámleketlik teleradiokompaniyası Qaraqalpaqstan Respublikası teleradiokompaniyası bolıp qayta shólkemlestirildi hám qayta úskenelew processi baslandı. Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi televidenie hám radio tarawın óz qadaǵalawına alıp, bul tarawdaǵı mashqalalardı sheshiwge háreket etti. Soǵan baylanıslı, 2003-jılı Yaponiyanıń baylanıs hám informatizatsiya agentliginiń OECF-2 krediti tiykarında Nókis, Moynaq, Qońırat, Shomanay, Taxtakópir teleradiostanciyalarına jańa radioteleviziyalıq ótkergishler ornatıw hám rekonstruksiyalawdı ámelge asırıw jobalastırılǵanlıǵı, sonday-aq, 1991-1992- jıllarda baslanǵan Shımbay – Shaxaman – Qazaqdárya radiotele liniya qurılısın dawam ettiriw zárúrligin ayttı. Qaraqalpaqstan Respublikası húkimetiniń izshil háreketi nátiyjesinde 2005-jılı 30-dekabrde Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń Qaraqalpaqstanda teleradio tarawın kompleks rekonstruksiya qılıw ushın ayırıqsha 581-F-sanlı biyligi qabıl etliedi.

Bul sıyaqlı jeumıslar Qaraqalpaqstan mámleketlik teleradiokompaniyasınıń xızmetine unamlı tásir kórsetti. Jurnalist Qıyatbay Mádreymov óz shıǵarmasında da “2002-jılı respublikada jańa basshınıń xızmetin baslawı hám onıń tapsırması menen “Assalawma áleykum, Qaraqalpaqstan!” informatsiyalıq muzıkalı baǵdarlaması ashıldı” dep tastıyıqlaydı. [8.9]

Teleradiokompaniyanıń materiallıq-texnikalıq jaqtan modernizatsiyalanıwı 2005-2011-jıllarda dawam etip, soń Qaraqalpaqstan mámleketlik teleradiokompaniyası xızmetinde informaciya resursların zaman talabına say qáliplestiriw hám material islep shıǵarıw processindegi izleniw dáwiri baslanadı. Sebebi sol jıllarda televidenie hám radioǵa jurnalistlerdiń jańa áwladı kirip keledi, sonıń menen birge jáhán informaciya jetkeriw sistemasındaǵı bir qatar ózgerisler, yaǵnıy, sanlastırıw sistemasınıń keń tarqalıwı hám maǵlıwmat tarqatıw hám onı júklep alıw (qabıl etiw) imkaniyatları tezlesiwi sebep boldı.

Izertlewshi G.Raxmetkarieva Ózbekstan Milliy teleradiokompaniyası ámeliyatı mısalında “Álemdi analitikalıq hám mádeniy jaratıw tiykarların qáliplestirip, televidenie insannıń jámiyetlesiwi, estetikalasıwı, intellektuallasıwı processlerine tásir kórsetedi; bilim, watansúyiwshilik, baynalminallıq, gumanizm umtılıwı ústinligi sıpatında áhmiyetli boladı” dep keltirip, búgingi kúnde óziniń ruwxıy-aǵartıwshılıq dástúrlerin jańa ideyalar, koncepciyalar menen bayıtıp, dóretiwshilik potencialın kórsetip ótedi hám mádeniy-informaciyalıq mákandı keńeytip baratırǵanın aytadı.

Paydalanılǵan ádebiyatlar

1. Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси: замон билан ҳам қадам. Т. 2016.

2. Қ.Мадреймов. Қәлбим сүйген кәсип. Н. 2009-ж

3. Мустақил телерадио каналларни ислоҳ қилиш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8-ноябрдаги ПФ-3678-сон Фармони // https://lex.uz/docs/902646

4. Qoraqalpog‘iston davlat teleradiokompaniyasining joriy arxivi. 2013 yil.

5. ҚР МДА, ф.12, оп.3, д.553, л.371...

6. Айтмуратов Ж. Ғәрезсизлик дәўиринде Қарақалпақстан мәдениятының раўажланыўы (Өзбекстан ҳәм Қарақалпақстан тарийхын үйрениўшилерге методикалық қолланба). – Нөкис, 1999. – Б. 20.

7. Мадреймов Т. Қәлбим сүйген кәсип. – Нөкис, 2009. – Б. 44.

8. ҚР МДА, М-576-ф. 1-руйҳ. 65-иш. – Б. 26-27.

REZYUME. Maqolada Qoraqalpog‘iston televideniyesining ijtimoiy jarayondagi o‘rni va ish faoliyatining tubdan o‘zgarishi, moddiy-texnik bazasi va ijodiy imkoniyatlarning kengayishi ilimiy tahlilda yoritilgan.

РЕЗЮМЕ. В статье научно освещается место телевидения Каракалпакстана в социальном процессе и коренные изменения его деятельности, расширение материально-технической базы и творческих возможностей.

SUMMARY. The article provides a scientific analysis of the role of Karakalpakstan's television in the social process and the fundamental changes in its activities, as well as the expansion of its material and technical base and creative opportunities.

JURNALISTLIK TEATR: JÁMIYET MASHQALALARÍN SAXNADA KÓRSETIW TÁJRIYBELERI

Yunisova Mexriban Dáwletmuratovna – *assistent oqıtıwshı*
Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı Nókis filialı
"Kórkem ónertanıw" kafedrası

Tayanısh sózler: jurnalistlik teatr, dokumental teatr, jámiyet mashqalaları, saxnalastırıw, mediakommunikaciya, real fakt.

Ключевые слова: журналистский театр, документальный театр, социальные проблемы, инсценировка, медиакоммуникация, реальный факт.

Keywords: journalistic theatre, documentary theatre, societal issues, staging, media communication, real fact.

Házirgi zaman mádeniy proseslerinde teatr tek estetikalıq kórinis emes, al jámiyetlik diskussiya maydanına aylanbaqta. XXI ásirde jámiyet mashqalaları bolǵan migraciya, gender tenligi, ekologiya, korrupciya, ruwxıy basım, jaslar máseleleri mediaortalıqta keń kórinip atır. Biraq bul mashqalalardıń kórkem saxnalıq kórinis arqalı jetkiziliwi auditoriyaǵa kúshli tásir qıladı. Jurnalistlik teatr – real faktler, dokumentler, intervyular hám omirlik waqıyalar negizinde qurılǵan saxnalıq forma bolıp, ol jámiyet máselelerin tikkeley auditoriyaǵa jetkizedi. Jurnalistlik teatr túsinigi hám teoriyalıq negizleri. Jurnalistik teatrdıń negizi XX ásirdiń ortalarında payda bolǵan dokumentallıq teatr tradiciyalarına barıp taqaladı.

Jurnalistlik teatr – dokumentallıq teatrdıń bir túri bolıp, onıń dramaturgiyası real faktler hám jurnalistlik izertlewlerge tiykarlanadı. Bul baǵıtta dúnyada keń tanılǵan dramaturg hám rejissyor – Peter Weiss. Onıń "The Investigation" (1965) pyesası sud materialları negizinde jazılǵan bolıp, dokumental teatrdıń klassikalıq úlgisi esaplanadı. Sonday-aq, Erwin Piscator siyasıy teatr konsepsiyasın rawajlandırıp, fakt hám saxnalıq propaganda elementlerin birlestirdi. Jurnalistlik teatr teoriyasında tómendegi prinsipler ajıraladı:

- faktografiyalıq anıqlıq
- dokumentallıq materialdan paydalanıw
- auditoriya menen tikkeley dialog
- aktual jámiyetlik tema

Ózbek teatrı tájiriybesi. Ózbekstan Milliy akademiyalıq drama teatrı. Milliy dramada social temalar – korrupciya, maripat, shańaraq krizisi, jaslar probleması – dramatik konflikt arqalı kórsetiledi.

Ilxom teatri. Ózbekstanda eksperimental hám dokumentallıq baǵıtta islep kelgen teatr. Ol real social máselelerdi saxnaǵa alıp shıǵıwı menen jurnalistlik teatrǵa jaqın turadı. Interaktiv forma, minimalistik scenografiya hám aktual tekstler – onıń tiykarǵı belgileri.

Qaraqalpaq teatrı tájiriybesi. Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik akademiyalıq muzıkalıq drama teatrı. Qaraqalpaq teatrı repertuarında jámiyetlik problemalarǵa arnalǵan dramalar bar. Ásirese:

- Aral apatına baylanıslı ekologiyalıq tragediyalar
- Migraciya hám social qıyınshılıqlar
- Hayallar táǵdiri

Kópshilik spektakller klassikalıq dramaturgiya formatında bolǵanı menen, mazmun jaǵınan jurnalistik teatr elementlerin óz ishine aladı. Mısalı, ekologiyalıq máselelerdi kórsetiwde real statistika hám